

Sygn. akt III S 179/13

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach, III Wydział Cywilny Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Elżbieta Matyasik

Sędziowie SO Joanna Naczyńska

SO Magdalena Balion-Hajduk (spr.)

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 28 stycznia 2014 r.

skargi R. K.

o stwierdzenie przewlekłości postępowania

w sprawie prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Zabrze pod sygn. VIII C 703/12

z udziałem Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Zabrze

postanawia:

- 1. stwierdzić, że w postępowaniu sądowym w sprawie z powództwa R. K. przeciwko Skarbowi Państwa – Aresztowi Śledczemu w Z., prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Zabrze, pod sygnaturą akt VIII C 703/12 nastąpiła przewlekłość postępowania;**
- 2. przyznać skarżącemu R. K. od Skarbu Państwa - Sądu Rejonowego w Z. kwotę 4.000 (cztery tysiące) zł;**
- 3. oddalić skargę w pozostałej części.**

SSO Magdalena Balion-Hajduk SSO Elżbieta Matyasik SSO Joanna Naczyńska

Sygn. akt III S 179/13

UZASADNIENIE

Powód R. K. wystąpił ze skargą datowaną na 29 października 2013r.

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy sądowej bez nieuzasadnionej zwłoki.

W skardze domagał się stwierdzenia przewlekłości postępowania toczącego się przed Sądem Rejonowym w Zabrze pod sygnaturą akt VIII C 703/12 i zasądzenia od Skarbu Państwa na jego rzecz kwoty 10.000 zł.

Uzasadniając swoje żądanie skarżący podał, że przed Sądem Rejonowym w Zabrze toczy się sprawa o zapłatę z jego powództwa przeciwko Skarbowi Państwa – Aresztowi Śledczemu

w Z.. Pozew złożono do Sądu Rejonowego w Tychach, po przekazaniu sprawy do Sądu Rejonowego w Zabrze pierwsza rozprawa została przeprowadzona po upływie 10 miesięcy tj. 29 listopada 2012r. Wnioski strony powodowej o ustalenie adresów świadków pozostawiono bez odpowiedzi. Nadto okres od daty ostatniej czynności Sądu do daty planowanego przesłuchania powoda wyznaczonego na 6 sierpnia 2013r. wynosi 9 miesięcy. Skarżący podniósł, że długotrwałe postępowanie sądowe powoduje u niego rozstrój zdrowia oraz nie sprzyja resocjalizacji, której jest poddawany w jednostce penitencjarnej.

Prezes Sądu Rejonowego w Zabrzu wniósł o oddalenie skargi jako bezzasadnej. Podniósł, że na przewlekłość postępowania miało wpływ zachowanie powoda w toku procesu - wniesienie pozwu do niewłaściwego miejscowo Sądu, niewskazanie miejsca pobytu świadków mimo 3-krotnego zobowiązania. W sprawie zachodziła również konieczność przesłuchania powoda w drodze pomocy prawnej. Nadto Prezes Sądu Rejonowego w Zabrzu wskazał, że akcentowane przez skarżącego długie oczekiwanie na termin rozprawy nie jest spowodowane opieszałością Sądu, ale niewystarczającą obsadą sędziów orzekających w pionie cywilnym i ilością spraw w referacie poszczególnych sędziów.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga co do zasady zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 1 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w jej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne dla załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego.

W niniejszej sprawie pozew R. K. przeciwko Skarbowi Państwa

- Aresztowi Śledczemu w Z. został złożony do Sądu Rejonowego w Tychach. Akta przekazano do Sądu Rejonowego w Zabrzu w dniu 13 lutego 2012r. (k. 50) zgodnie z postanowieniem z dnia 23 stycznia 2012r. o przekazaniu sprawy według właściwości miejscowej. Zarządzeniem z dnia 24 lutego 2012r. wyznaczono termin rozprawy na 29 maja 2012r., na który wezwano strony do osobistego stawiennictwa celem przesłuchania pod rygorem pominięcia (k. 52). Zarządzeniem z dnia 17 kwietnia 2012r. odwołano rozprawę wyznaczoną na 29 maja 2012r. i zmieniono sędziego referenta (k. 56). W dniu 18 maja 2012r. wpłynął wniosek pełnomocnika z urzędu o niewyznaczenie rozprawy pomiędzy 12 lipca 2012r. a 2 sierpnia 2012r. z uwagi na plany urlopowe (k. 58). Zarządzeniem z dnia 24 września 2012r. termin rozprawy wyznaczono na 29 listopada 2012r. (k. 60). Z zestawienia w podejmowanych czynności wynika więc, że okres pomiędzy zarządzeniami o wyznaczeniu terminu pierwszej rozprawy wyniósł 7 miesięcy (24 lutego 2012r. i 24 września 2012r.). Na rozprawie w dniu 29 listopada 2012r. Sąd postanowił o dopuszczeniu dowodu z przesłuchania powoda R. K. oraz świadka B. K., z tym że przeprowadzenie tych dowodów zlecono w drodze pomocy prawnej Sądowi Rejonowemu w Będzinie. Nadto zobowiązano pełnomocnika powoda do wskazania danych świadków B. K. i M. K. oraz zobowiązano strony do złożenia wniosków dowodowych w terminie 14 dni pod rygorem pominięcia. Rozprawę odroczone z terminem z urzędu (k. 89). W dniu 13 grudnia 2012r. wpłynęło do Sądu pismo pełnomocnika powoda z wnioskami dowodowymi oraz informacją o niemożności uzyskania danych świadków przebywających w jednostkach penitencjarnych (k. 95-96). W dniu 2 stycznia 2013r. wpłynęło do Sądu pismo ze wskazaniem danych świadka M. K.. W piśmie tym oraz kolejnym, które wpłynęło 17 stycznia 2013r., wniesiono o przedłużenie terminu do wskazania danych świadka B. K. (k. 98, 100). Następnie – pismem, które wpłynęło 21 stycznia 2013r. pełnomocnik powoda cofnął wniosek o przesłuchanie w charakterze świadka B. K. oraz domagał się zlecenia niezwłocznego przesłuchania powoda, gdyż 20 lutego 2013r. zostanie on przetransportowany do Zakładu Karnego nr 1 we W. (k. 103). Odezwę o przesłuchanie powoda w drodze pomocy prawnej sporządzono 12 kwietnia 2013r. tj. po upływie blisko 3 miesięcy i wystosowano ją do Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Fabrycznej we Wrocławiu (k. 105 -106); akta zwrócono po wykonaniu 14 sierpnia 2013r. (k. 119). W Sądzie Rejonowym dla Wrocławia - Fabrycznej we Wrocławiu, w wykonaniu odezwy, zarządzeniem z dnia 26 kwietnia 2013r. wyznaczono rozprawę na 16 lipca 2013r., na godz. 8.00 (k. 125).

Po uzyskaniu informacji z zakładu karnego, że doprowadzenie skazanego jest możliwe najwcześniej na godz. 10.00 termin rozprawy zmieniono na 6 sierpnia 2013r. (k. 126, 127). Powód został przesłuchany w drodze pomocy prawnej na rozprawie dnia 6 sierpnia 2013r.

(k. 142-146). Po przekazaniu akt z Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Fabrycznej

we W. kolejny termin rozprawy w Sądzie Rejonowym w Zabrze wyznaczono zarządzeniem z dnia 31 października 2013r. tj. po upływie 2 miesięcy i 2 tygodni. Termin wyznaczono po upływie dalszych 5 miesięcy tj. na 8 kwietnia 2014r. (k. 153).

Mając na uwadze powyższe skardze powoda R. K. nie sposób odmówić zasadności - w zakresie w jakim obejmuje żądanie stwierdzenia przewlekłości postępowania i przyznania sumy pieniężnej do kwoty 4.000zł. Okres pomiędzy zarządzeniami o wyznaczeniu terminu pierwszej rozprawy wyniósł 7 miesięcy - od 24 lutego 2012r.

do 24 września 2012r. Następnie, w toku postępowania dowodowego, odezwę

o przesłuchanie powoda w drodze pomocy prawnej sporządzono i skierowano do Sądu Rejonowego dla Wrocławia - Fabrycznej we Wrocławiu 12 kwietnia 2013r. tj. z upływem blisko 3 miesięcy od wniosków strony powodowej, w tym informacji o przetransportowaniu powoda do innej jednostki penitencjarnej. Po zwrocie akt, co nastąpiło 14 sierpnia 2013r., kolejny termin rozprawy wyznaczono zarządzeniem z dnia 31 października 2013r.

tj. po upływie ponad 2 miesięcy a termin wyznaczono na 8 kwietnia 2014r. tj. po upływie dalszych 5 miesięcy.

Przedstawiony powyżej tok czynności i okres bezczynności pomiędzy nimi

wskazuje jednoznacznie, że w sprawie doszło do przewlekłości postępowania. Znaczna ilość spraw w referatach sędziów i niedobory kadrowe w Sądzie Rejonowym w Zabrze w ocenie Sądu Okręgowego nie mogą mieć wpływu na rozstrzygnięcie zapadłe w postępowaniu skargowym, gdyż strona nie może ponosić konsekwencji braku należytej organizacji w jednostkach wymiaru sprawiedliwości.

Należy zwrócić także uwagę, iż Sąd nie korzysta z dostępnych narzędzi jak baza PESEL SAD czy (...), dzięki którym w tego typu sprawach może szybko ustalić aktualne miejsca pobytu powoda i świadków, osadzonych w jednostkach penitencjarnych, bez konieczności wielotygodniowego czy nawet wielomiesięcznego poszukiwania świadków, którzy są przetransportowywani do kolejnych zakładów karnych. Sprawność postępowania znacznie zwiększyłoby także skorzystanie, przy przesłuchaniu strony i świadków, z możliwości przeprowadzenia wideokonferencji, bo w taką możliwość wyposażona jest obecnie większość zakładów karnych czy wideokonferencji przeprowadzonej za pośrednictwem najbliższego Sądu Rejonowego.

Z powyższych względów, na podstawie art. 12 ust. 2 w zw. z art. 2 ust.1 i 2 ustawy

z 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy

w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. Nr 179 poz.1843), skargę powoda uwzględniono. Sąd Okręgowy określając wysokość przyznanej sumy pieniężnej miał na względzie długość okresu stwierdzonej przewlekłości postępowania i negatywne tego skutki dla strony. Sąd stwierdził, że okoliczności sprawy nie uzasadniają przyznania sumy pieniężnej w żądanej wysokości, a adekwatną do nich będzie kwota 4.000zł. W pozostałym zakresie skargę oddalono jako nieuzasadnioną.

Sąd Okręgowy, biorąc powyższe okoliczności pod uwagę, uznał, iż skarga zasługuje na częściowe uwzględnienie i na mocy art. 12 ust. 2, 4 ustawy z dnia 17 czerwca 2004r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki orzekł jak w sentencji.

SSO Magdalena Balion - Hajduk SSO Elżbieta Matyasik SSO Joanna Naczyńska